

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilvántartás szerint 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA orszgy. képviselő.
Felelős szerkesztő és kiadó:
BOR JÁNOS.
Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer szombaton délelőtt
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hajdúvármegye hazafias érzelmű polgáraihoz!

Az új kormányzati rendszer áldozatokat szed elvekben, jogokban, emberekben. A szabadelvűséget erőszakkal, a nemzeti jogokat feladással, az embereket eltemetéssel áldoztatja meg. A mi és a ki nemzetiellen céljának fekete-sárga keretébe nem illik bele, azt eldobja, félreteszi. Szemünk láttára vesznek el megbecsülhetetlen erkölcsi és személyi értékek. A nemzet célja, vágya, óhaja, szeretete, joga: semmi; a legfelsőbb akarat: az minden. Ennek az utjából el kell seperni minden akadályt, legyen bár az jövő fejlődésünknek egy-egy fundamentum köve.

Ezt a nagy erkölcsi pusztítást tetlenül, hallgatagon tűrni nem lehet; mert különben a belenyugvás szörnyű vádját süttetnék reá homlokunkra. Meg kell ragadni minden módot, utat és alkalmat, hogy tiltakozásunkat szemközt szegezzük a romboló áradattal, mely nemzeti létünk virányára szemetet iszapolt; hangot kell adni a fájdalomnak, melyet sajogtatnak a kapott sebek; nemzeti színű lobogóval segíyezni, a lelkesültség skarlát köntösével borítani be azt az utat, melyet a hatalom a száműzöttek számára kijelöl; diadal uttá kell változtatni azt; harsogjon rajta hozsánna azoknak, a kiket temetésre szánnak, de a kik éppen bukásukkal lesznek igazi nagyokká.

Az elvekben, jogokban való veszteségről, mikből az új rendszer alig néhány napos élete már valóságos hekatombát csinált, most nem emlé-

kezünk; csak azt említjük, a mi most legközvetlenebbül fáj: Puky Gyula szeretett főispánunknak távozása. Jog és törvény tisztelete; igazság szeretete; de legfőképpen hazafias érzülete az okok, a melyek miatt távoznia kell. Szeretett bennünket, szerettük őt: együtt örült, együtt szomorkodott, együtt lelkesült és küzdött velünk a nagy alkotmányválság kevés felemelő sok kétségbeejtő fordulataiban. Ám mindez visszaletsző és büntetendő a hatalom szemében. Ottan fenn az a dogma, hogy a hatalom képviselője soha össze ne forrjon a néppel; mert a kölcsönhatás nemzeti diadalt jelent. Ezért kell Puky Gyulának távoznia.

Mi pedig nem bocsátjuk, ne bocsássuk el; míg meg nem áld bennünket. Tartozunk vele neki, magunknak s a nemzetnek, hogy fényes demonstrációt nyerjen iránta való szeretetünk, hálaunk sok fényes tulajdonaiért. Az a rövid korszak, melynek fényességét vármegyénkben a Puky Gyula nemes, szeretetre méltó, hazafias egyénisége adta meg, közöttünk örök, áldott emlékezetű marad; ezen áldott emlékezetnek alapjai elköteleznek bennünket, hogy távozása előtt ünnepezzük őt; de elkötelezhetik őt is szívünk irántunk megnyilatkozott érzelmei, hogy ne utasítsa vissza, ne háriítsa el azt magától, a mi természetes következménye nemes tulajdonságainak és működésének. Az ünneplés oka nem mi vagyunk, hanem ő; a felelősség elől kitérni nem lehet.

Felhívjuk és kérjük azért az egész vármegye nemesen érző, hazafias közönségét, hogy majd azon a bucsu-

lakomán, melynek ideje, helye és módja még most megállapítva nincs; de a közel jövőben megállapítatik, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A ki az érdemest megtiszteli, önmagát tiszteli meg; a ki a hazafiúi érdemét megkoszoruzza a jövő reményének oszlopára helyez hervadhatatlan borostyánt.

A hajduszoboszlói függetlenségi bizottsági tagok.

Belpolitika.

Kormány válság, parlamenti válság.

A lefolyt héten a kormányelnök programbeszéde felett folyt a vita. Tisza gróf sokat rontott a helyzeten, a mikor közös jelvényekről beszélt a képviselőházban. Meg is próbálta visszaszíni kijelentését, de sikertelenül. Hogy az obstrukció megtörje Tiszát, vagy sem, erről még most korai volna beszélni. Tény az, hogy a függ. és 48-as Kossuth-párt tagjainak legnagyobb része az indennitást és az ujoncjavaslatot nem akarja megobstruálni. Így gondolkoznak Kossuth Ferencz, Justh Gyula, Komjáthy Béla, Tóth János, Barta Ödön, Polonyi Géza s még számosan — ellenben Thaly Kálmán, Barabás Béla, Olay Lajos, Bakonyi és kívülök még igen sokan folytatják a harcot. Tisza nagyban számít az ellenzéki pártok kifárasztására. Teljesen meg akarja törni az ellenzékét. Csütörtökön egy reggelig tartó ülésben már meg is kezdte az erős kéz politikáját. Az ujoncjavaslatokat napirendre tűzette. Tegnap és ma e felett folyt a vita.

— **Uj párt.** Báró Bánffy Dezső volt miniszterelnök Kolozsváron időzött a héten s bizalmas embereivel megállapította azt a programot, melylyel november 22-én Kolozsváron meg akarja alakítani a Bánffypártot, a melyet »uj pártnak« fognak nevezni. Az »uj párt« 67-es alapon fog állani. Ez alapon akarja kivívni az önálló

TOLNAI DÁNIEL

Debreczen, Piacz-utca 49. sz.
a főpostával szemben,

Ajánlja legnygyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.
Legjobb minőség!
Olcsó árak!

hadsereget, magyar vezényszóval, az önálló vámterületet. A nemzetiségekkel szemben kérlelhetetlen harcot akar felvenni, a külügyi érintkezést magyar nyelven akarja folytatni, az egységes nemzeti oktatásnak, a tisztviselők fizetésemelésének híve. Programjában sokat ígér, — de hogy mennyit valósítana meg, azt maga sem tudja, de talán még hivei sem. A függetlenségi pártnak nem sok kárt fog csinálni, hanem a kormánypártot alaposan meg fogja zilálni.

— **Debreczen és Tisza.** Tisza rendeletet küldött Debreczen városához, hogy az önkéntesen fizetett állami adót el kell fogadni a városi pénztárnak. A városi közgyűlés rendeletet törvénytelennek nyilvánította s végrehajtását pénteken délután megtagadta.

A nagyvilágból.

Érdekes események színhelye lesz újra a két Amerika. Tudnivaló, hogy észak- és délamerikát egy keskeny földszoros az u. n. Panama földszoros köti össze, mely eddig a délamerikai Kolumbia államhoz tartozott. Emlékezhetünk rá, hogy a nyolcvanas években egy óriási vállalat indult meg azzal a céllal, hogy a Panama földszorost egy hajózható csatornával átvágják és ez által összekössék az Atlanti oceánt a Csendes tengerrel s így az európai kereskedelemnek nyílt egyenes utat biztosítsanak Ausztráliába és Kelefindiába, a hova most Ázsia vagy Délamerika megkerülésével óriási uton lehet jutni. A nyolcvanas években azonban a munka félbe maradt, mert szörnyűséges vesztéseknek jöttek nyomára, mikbe aztán az egész vállalat bele fult. Most Kolumbia újra felvetette az átvágás kérdését; de a

panamaiak ellenállnak, mert a föld megbolygatása az onnan kikerülő bacillusok árja folytán tömérdek ember életet vett már annak idején is áldozatul. Az Észak-amerikai egyesült államok védszárnyai alá akarnak tehát menekülni. A földszoros lakói független köztársaságnak jelentették ki magukat és a vassingtoni kormánytól kértek segítséget. Kolumbia: az anyaállam mozgolódik ugyan az elszakadás megakadályozására; de ereje sokkal kisebb, sem hogy meg tudna mérkőzni a hatalmas egyesült államokkal; melynek már négy pán-célos hajója ott horgonyoz a Karábiai öblökben s várja a kolumbiai támadást, hogy aztán végleg eldönthesse az elszakadás kérdését; melylyel Panama aligha értezt, mert Északamerika az ipar és kereskedelem hazája lévén, a világ kereskedelem érdekében aligha fogja soká halasztani az átvágás foganatosítását.

Teendőink.

Sokszor szóvá voltak már téve közönségünk előtt e lap hasábjain is azok a megoldatlan, szándékosan eltakart, huzáshalasztással ideiglenesen a napirendről levett kérdések s azok a mulasztások, melyek Hajduszoboszló város szellemi és erkölcsi életében, közigazgatásában a jó rendet zavarják, előrehaladásának gátló akadályaiul szolgálnak, vagy éppen utját szegik e város jövő fejlődésének s egy szebb, biztosabb, nyugodtabb jövő iránti kilátásnak.

Tárgyilagosan, elfogulatlanul akarunk e tárgyhoz szólani. Nem akarjuk senkinek az érzékenységét sérteni, sem féltékenységét felidézni; nem akarunk senkit jogtalanul megbírálni, sem valakinek a személyét megbántani s így személyeskedésbe

esni. Tisztán a közügy érdeke, az általános szempont vezet bennünket, mikor véleményünket elmondjuk, legyen az némely dolgokban lesújtó, vagy elítélő, egyesek érdekeire kedvező, vagy kedvezőtlen.

Hogy fejtegetésünkben bizonyos rendet kövessünk, két részre kell osztanunk a feltett kérdést. Elsősorban a szoroson vett erkölcsi, szellemi és társadalmi kérdésre; másodsorban közigazgatási és a mi ezzel egyenlő rangban áll: az anyagiak s így az adózási ügy kérdésére. Erkölcsi szempontból keveset akarunk mondani, fell kell azonban említenünk a mai időben divatos, nálunk is erősen lábrakapott mértéktelen iszákosságot, a csuf és gyalázatos istenkáromlást s a vadházasságok folyamatos terjedését. E kérdések megoldásánál szigorú, erélyes intézkedésekkel sokat érhetünk el. Ha egyebet egyelőre nem tehetünk, hajtsuk végre a most érvényben álló törvényeket s ide vonatkozó szabályrendeleteket. Szellemi tekintetben általánosságban kielégítő állapotokat találunk városunkban. Megoldásra várnak e téren: a tanköteles gyermekek szigorú beiskoláztatásának, a tanítói fizetések korszerű javításának kérdései. Nem tagadhatjuk el, hogy polgári iskolánk államosításával nem értük el azt a célt, a melyet magunk elé kitűztünk. Tömérdek költségbe vertük magunkat azért, hogy legyen hét osztályunk, ígért polgári iskolánk, a mely biztos alapot és kenyeret nyújthasson gyermekeinknek. Keservesen csalódtunk, mondhatjuk: becsapódtunk. A szép eszméből csak egy nagy idomtalan épület bosszantó falazata mered felénk s annak biztos tudata, hogy a városnak 120.000 koronájával kevesebb vagyona van. Tény és elvitázhatatlan dolog, hogy a polgári iskola jelenlegi állapotában is közszükségletet pótol szellemi téren;

T Á R C Z A.

Az olaszországi elektromos vasutak.

Irta: Varga Elemér.

A Como-tó partján, a Valtellina völgyében, a nagy feszültségű villamos árammal létesített vasutakon kívül, Olaszországot a villamos vasutak több ezer kilométerben hálózzák be, melyeknek nagy része Lombárdia termékeny vidékein, Milánó és az elragadó szépségű felső olaszországi tavak környékén húzódik tova. Hogy miért örvendenek a continens államai között, az elektromos vasutak, ez időszert első sorban Olaszországban ily nagy támogatásnak, annak magyarázatát találjuk, az ország kőszénben szegény, de vízi erőben annál gazdagabb helyzetében.

A Valtellina, természeti szépségekben gazdag völgyében 106 kilométer hosszúságban megépített s a »Rete Adriatica« nagy olasz vasuti társaságnak ezt a vonalát — a mely korábban, mint a többi ujabban létesültek nagy része is: gőzerőre volt berendezve — a »Ganz és társa« czég alakította át elektromos berendezésűvé.

Kétszeres érdeklődéssel viselkedtünk tehát mi magyarok e vasut iránt, melylyel a magyar technikusok — habár egy idegen nemzet javára is — megelőzték a világ összes technikusait abban a tekintetben, hogy a nagy vasutak elektromos vontatására olyan rendszert találtak föl, mely az ő gyakorlati alkalmazásában is, az eddig ismert rendszereket, tökéletesség szempontjából, messze felülmúlja.

A gőzerő helyett a természetben nyersen kapott vizierőnek gazdaságos felhasználása villamos áram nyerésére, a

font leirt olasz villamos vasutnál, hogy mily módon nyert megoldást — elmondtuk. Tudjuk továbbá, az előadottakból, hogy 3 darab 2000 lóerejű turbina hajtja, a velük közvetlenül kapcsolt dinamó gépet, a mely 20.000 volt feszültségű áramot termel. Felemlítettük azt is, hogy ezen magas feszültséget, a vasuti kocsikba juttatni, a lehető legjobb szigetelések, avagy a jelenleg ismeretes bármily jóvezetői összeköttetések alkalmazása mellett sem volna veszély nélkül való s e végből ezen 20.000 volt feszültségű áramot 3000 volt feszültségűvé kellett leszállítani, a mely mint már tudjuk: a vasuti vonal mentén lévő transzformátor állomásokban történik s az áramot a központi villamtelepből az egyes transzformátor állomásokba 3 darab erős csupasz rézvezeték az u. n. primer-vezeték viszi szét, a pályamentén álló oszlopokra szerelve, míg a tunnelek közelében a tunnell meg-

Hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az idei őszi és téli idényre női, leány és gyermek felöltő különleges-
Modellek szállított árakban. Különlegességek színházi köpenyekben és blousokban. Szörme Darvas Testvérek
boák nagy választékban.

Debreczen,
Hungária
kávéház mellett

tény, hogy annak hazafias és művelt tan-
testülete feladatának teljesen a magaslatán
áll; az is tény, hogy nem az intézőkben,
hanem magában az intézmény életképte-
lenségében és gyarlóságában található fel
a hiba: de az is tény, hogy mióta nyil-
vánossá lett azon körülmény, miszerint
polgári iskolánk hétosztályúvá nem fej-
leszthető s hogy e kérdés hosszú időkre
megfeneklett a hivatalos büróban, azóta
közönségünk is bizonyos kedvetlenséggel
viseltetik e jobb sorsra méltó intézet iránt,
a melynek oly fényes jövője lehetett volna
nálunk, ha kiegészítették.

Ennek tulajdoníthatjuk azt a mult
évben megindult, de azóta teljesen elné-
mult mozgalmat, a mely szerint a városi
közgyűlés egy bizottságot küldött ki an-
nak nyélbe ütésére, hogy állami polgári
iskolánkat miképpen lehetne egy sokkal
nagyobb közszükségletet pótló gimnázium-
ummá alakítani.

Tudomásunk szerint sem a polgár-
mester, sem e bizottság egyetlen lépést
sem tett ez ügyben, nyilván azért, mert
ugy gondolják, hogy hiába is tennének.
Megnyugtató azonban mégis tehetnének
valamit.

A gazdasági ismétlőiskolára szerin-
tem határozott szüksége van városunk
közönségének. De ezt nem úgy kell szer-
vezni, a hogy a mostani van. Teljesen
más alapon, annak tekintetbe vételével,
hogy annak fentartása sem a szülőkre,
sem magokra a tanulókra, sem magára a
városra terhes ne legyen. Városunk pol-
gárságára nagyon ráfér, ha a mezőgaz-
dasági kertészeti, szőlőszeti ügyekben
ujabb gyakorlati és elméleti ismereteket
szerezhet. E mellett ránk fér, ha ismert
durvaságunkból és érdes csiszolatlansá-
gunkból mentől többet veszítünk.

De ha iskolát csinálunk, az olyan
legyen, a hol igazán tanulhatunk. Ne olyan
dolgokat tanuljon ott a gyermek, a mely-
ket esetleg ő, vagy az édes atyja gyakor-
latilag jobban tud és alkalmaz, hanem

tanuljon egy nagy, általános rendszert,
mely a gyakorlati életben neki hasznára
leend. A népet a hasznosban, a jóban
vezetni, elősegíteni s ez által a szellemi
műveltséget előrevinni, kötelessége váro-
sunk minden polgárának. Nézzünk végig
a legdrágább dologidőben itthon henyélő
férfiaink sorozatán. Vagy nézzük meg a
szoboszlói néket, hogy mint ülnek egész
nyáron összetett kézzel házaik előtt, akkor,
a midőn más vidékek városai, közsé-
geiben izzadásig dolgozik még az iskolás
gyermek is a mezőn, réten, gyárakban stb.,
hogy téli élmét biztosíthassa. Bárhogy
gunyolódjanak is egyesek, ilyen helyen
határozott szükség van a nép vezetésére,
oktatására e téren is. Szükséges hát az
a gazdasági ismétlőiskola valamelyes ná-
lunk megfelelő szervezetben. Mivel azon-
ban városunk nincs oly helyzetben, hogy
áldozatokat hozhasson annak létesítése,
illetőleg fentartása érdekében, ez ügyet
maganak az államnak kellene felkarolni,
illetőleg tőlünk az iskolát átvenni. Bajlód-
jék vele ő.

Iparosaink szellemi előhaladását van
hivatva elősegíteni az iparos tanonc-
iskola. Tagadhatatlan, hogy e téren roppant
haladás mutatkozik városunkban. Iparosaink
jó nagy része még ma is ellenséges indu-
lattal viseltetik az iparos tanonc-iskolai
intézmény iránt, mert nincs belenyugodva
abba, hogy az ő inasa iskolába jár. Mai
időben pedig sok szülő nem tud egyebet
adni gyermekének, csak azokat az ismer-
eteket, miket az iskolában elsajátított.
Örülünk hát rajta, ha ez az intézmény
városunkban minél szebben fejlődik. Nagy
baj azonban, hogy a város nem gondolkod-
tott róla, hogy az iparos tanonc-iskola
az állami polgári iskolába helyeztessék át.
Ott van annak a helye. S hiába tiltakozik
ellene bárki is, oda fog menni, mert az
ev. ref. egyház nem ad neki helyet.
120.000 korona kiadásért ennyit követelhet
a város az államtól.

kerüli. Érdekes lesz tudnunk a továbbiak-
ban azt, hogy miképpen jut hát az áram
a kocsikba s mint hajtóerő miképpen lesz
ott hasznosítva?

A mint Budapesten a villamos sín-
pályák fölött — a város környéken és
külső részeiben mi is legtöbb helyen al-
kalmazva — oszlopokon kifeszített drót
hálókat látunk, hasonlólag ezen olasz
villam vasutaknál is, a fölül vezetékes
rendszer nyert alkalmazást. Ugyanis a
transzformátor házakból az áramot ezen
drót huzalakba az u. n. munkavezetékbe s
azon át a kocsikba vezetik be. A munka-
vezeték 2 darab egymástól csaknem 1 m.
távolságra elhelyezett 8 mm. vastag drót-
ból áll, a melyek a pálya fölött 6 méter
magasságban, faoszlopokra vannak felsze-
relve. A munkavezetékéből az áram a
kocsik tetején alkalmazott gördülő henger-
alaku áramszedő szerkezet közvetítésével

jut be a kocsi négy tengelyén elhelyezett
motorba. (Rendesen két motor hajtja a
kocsit, erős emelkedéseknél azonban a
másik két motort is működtetik). Minden
egy motorocsin két ilyen áramszedő
van alkalmazva. Ezen párosan egybekötött
kocsik 66 kilométer óránkénti sebességgel
járnak.

A kocsik egész berendezése csinos
és kellemes, a járásuk elég nyugodt, habár
a pályának mint említettük, alig van víz-
szintes szakasza.

A magas feszültségű áram veszélyes-
sége egyrészt a jó szigetelés útján, más-
részt pedig a kocsikon még ezenkívül al-
kalmazott, folytonos zárt fémburoknak a
földdel való jó vezetős összeköttetése
révén teljesen elhárítható, úgy, hogy még
esetleges szigetelési hiány esetében nem
juthat az utas az árammal érintkezésbe,
valamint akkor sem, ha a vezeték szaka-
dása esetében, a kocsi tetejére esnék,

Közigazgatási bizottsági gyűlés.

Hajdúvármegye Közigazgatási bizott-
sága hétfőn d. e. Rásó Gyula elnökle-
te alatt ülést tartott, melyen Puky Gyula fő-
ispán bucsuján kívül, — melyről lapunk
más helyén számolunk be, az egyes szak-
előadók terjesztették elő Hajdúvármegye mult
havi közigazgatási életére vonatkozó jelen-
téseiket.

Az alispáni jelentés szerint a köz-
biztonsági viszonyok a megye területén
jók voltak, figyelemreméltóan nem zavar-
tattak meg.

Állati fertőző betegségek közül a
veszettség is H.-Szováton szórványosan,
a sertésvész ugyanilyen mérvben H.-Bö-
szörményben, M.-Pércsen és Kaba közsé-
gekben lépett fel. Tisza-Csegén a rühkór,
Hajdúszováton a száj- és körömfájás
megszűnt.

A t. főorvos jelentése szerint a köz-
egészségügyi állapotok a megyében ked-
vezőtlenek voltak, jól lehet maga a szüle-
tések száma, de feltűnően nagy a halálo-
zások is.

A roncsoló toroklob kiterjedésében
növekedett, 7 községben fordult elő, össze-
sen 30 gyermeket lepelt meg, a kik közül
8 elhalt.

A vörheny szintén 7 községben for-
dult elő összesen 112 esetben, 17 halálo-
zással.

Kanyaró 5 községben 85 esetben for-
dult elő egy halálozással.

Hasihagymáz 10 községben 136
egyénen észlelhető 7 halálesettel.

A megyei területen a mult hónap-
ban 569 egyén született 23 halvaszületés-
sel. Elhalt 411 ember, a szaporulat tehát 135.

A pénzügyigazgató jelentése szerint
az adók nagyon gyéren folytak be, az
ex-lex állapot hatása alatt.

Egyenesen befizettek a megye terü-
letén 31394 koronát, kármentességi díjban
590 kor. bélyegjövedékben 33124 koronát,
jogillettékben 20200 koronát, díjjövedékben

mert a kocsi tetejének fémburokja az ára-
mot a földbe vezeti, a hibás vezeték rész a
földdel rövid záródásává válik, a legköze-
lebbi ólom biztosító kiolvad s a vezeték-
rész önműködőleg árammentessé lesz.

Röviden ennyit mondhatunk azon
elektromos vasutakról, a melyeknek nagy
jövőjét az egész világon biztosítandja azon
kétségtelen előnye, egyéb villamos vasuti
rendszerekkel szemben, hogy egyetlen
áramszedővel is, nagy munkamennyiséget
lehet a kocsikba bevezetni s hogy általa
a vasut építése befektetésének költségei
tetemesen csökkenthetők. Legelőször Olasz-
országban fogja ez a villamos vontató
rendszer hódító útját megtenni, idővel
azonban saját hazájában is utat kell tör-
nie ennek a rendszernek, mert a remélhe-
tőleg mind kedvezőbb fejlődő realis ered-
mények elől a legkonzervatívabb felfogás
sem fog elzárkózhatni.

291 koronát, dohányjövédékben 13750 koronát, fogyasztási italadóban 21661 koronát. Fizetési halasztás 2 esetben engedélyeztetett.

Pillanatnyi felvételek.

Ősz hajszálakkal ékeskedő, mind a mellett jó kinézésű idős atyafi jött fel minapában a városházához. Szép kort engedett megélni Isten neki: 75 éves immár. Főben járó dolgokban járt, a mit amugy is ritkábban cselekszik az ember: házasodni akart.

Mikor kérdezték tőle, hogy nem lesz-e teher a házas élet, a régít nem unta-e meg? az öreg bátya kedélyesen válaszolt:

— Hát csak próbálgatja az ember!

Mégis csak igaz az, hogy öreg ember nem vén ember!!

*

A példa ragadós. Sággy Ferencz házi pénztári ellenőr (itt egyszer s mindenkorra megemlítjük, hogy ő minden számottevő embernek a sógora) tudvalevőleg a szoboszlói sárallási cigányok vajdája. Nagy nádfedeles portája úgy áll a cigány putrik közepett, mint a világító torony a felkorbácsolt tenger hullámai között. És ez a feltűnő ellentét nagy tekintélyt ad neki és a háza tájékának is, mert még nem volt rá eset, hogy a kedves szomszédok valamit elidegenítettek volna tőle. Pedig ez nagy szó, mert ilyenkor éjnek idején nem ritkák a malaczkok eltűnése, kolbászok, sódarok kivándorlása a kéményekből stb.

Ezért aztán ő is bizonyos tekintetben igyekszik ezt a »szivességet« — viszozni úgy, hogy az ellentétek közte és a muzsafiak között minél simábbak legyenek.

Az, hogy a »sógor« viselkedéseiben, szokásaiban ez ellentétet már tökéletesen elsimitotta, teljesen mellékes, de hogy ő annyira vigye, hogy már a legifjabb Sággy csemetét is úgy igyekszik nevelni, hogy az tisztességére válne egy erdélyi vajdának is, — ezt azok sem tételezték fel róla, a kik nagyon közel állanak hozzá.

A napokban egy történetíró járt városunkban és véletlenül a »Sággy utcájába« vetődött kísérelésével, a ki elmagyarázta neki, hogy városunknak ez a cigány tizede, a mennyiben a város fel van osztva 10 részre, ebben van VII. rendes és III. cigány tized.

A történetírónak a vajda háza rögtön feltűnt és egy ideig gyanakvólag nézte, végül azonban kételyei egészen eloszlottak, mert a kis kapuban ült egy iczi-piczi kis fiu gyermek, a kinek a hóna alatt egy hegedű, a szájába pedig egy makrapipa volt.

Ez a legfiatalabb Sággy csemete volt.

*

Mikor e sorokat írjuk, városunk egyik nevezetes szórakozási helye, Rauscher Ede előkelő színvonalon állott cukrázdája felvette a volt nevet.

Valami visszafejlődési érzés dominál az embereken, valahányszor egy már meg-

lévő és prosperáló intézmény feloszlik, vagy eltávozik.

Ugy vagyunk most is, ettől az érzéstől nem tudunk szabadulni és tudom is én, mintha talán városunk városi jellegéből valamit veszített volna ez által, mert nem egy idegen kiáltott fel a cukrázda előtt:

— Hiszen ez már egy egész város, még cukrázdája is van!

És mi, a kik hallottuk, kicsinylőleg legyintettünk e megjegyzésre és lassan utánna mondtuk:

— Hiszen ez egészen természetes.

Pedig a történetekből úgy látszik nem egészen természetes és mi, de különösen asszonyaink, a kik már-már megszoktuk ezt az uri állapotot, ezután már nem mondhatjuk el ha vendégeink hirtelen és váratlanul meglepnek, hogy nemjövünk »zavarba«.

Tehát érezzük, hogy veszítettünk, de legtöbbet veszített az öreg Gulyás bácsi, a ki mindennapi vendég volt ott. Fel is sóhajtott Bánk Bánnal a napokban imigyen:

— »Nincs a természetben vesztes csak én, nincs más árva, csak az én — fogsorom!«

H I R E K.

— **Puky főispán lemondása.** Lapunk volt a legelső, mely a lapok között legelsőnek közölte Puky főispán lemondását. Puky főispán a vármegyei közigazgatási bizottság hétfői gyűlésén bejelentette, hogy Tisza István gróf nov. 7-én már el is fogadta lemondását. Állása januárban kerül betöltés alá. Jelöltekül emlegetik gróf Dégenfeld Pált, Szunyogh Szabolcsot, id. Lengyel Imrét, Medve Zoltánt és még egy csomó kisebb-nagyobb rendű urat. Annyi tény, hogy bárki jön, nehéz helyzet lesz, mert ha nem lesz olyan öre a közszabadságnak és az egyéni szabad vélemény nyilvánításnak, mint Puky Gyula volt, a vármegye független polgársága a legerőteljesebb visszautasításban fogja részesíteni.

— **Rásó Gyula** kir. tanácsos alispánt csütörtökön táviratilag magához rendelte gróf Tisza István miniszterelnök, hogy vele a főispáni állás betöltéséről értekezzen. Értesülésünk szerint Rásó alispán ideiglenesen megbízott a felmerülő hivatalos teendők végezésével, míg majd a vármegye új főispánt nyerhet. Megtörténhetik, hogy a főispáni állás rövid idő alatt be fog tölteni. Legkomolyabb jelöltül Szunyogh Szabolcs földbirtokost emlegetik.

— **Thaly Kálmán diszpolgári oklevele.** Dr. Thaly Kálmánt, pártunk nagynevű vezérférfiát, a hirneves történetírót a nyáron Debreczen sz. kir. város közönsége diszpolgárrá választotta. A remek kiállítású diszoklevelet nemsokára kézbesíteni fogja egy küldöttség Thaly Kálmánnak.

— **Csiha Márton** városi adóügyi jegyző egy heti szabadságáról hazatért.

— **A balmazújvárosi ev. ref. német egyház helyettes lelkészeül** az ottani egyháztanács s az esperes dr. Baltazár Dezső

szoboszlói lelkészt kérte fel, a ki vasárnaponként fog átrándulni az egyházi ügyek vezetésére. Ez állapot 1904. januárig fog tartani. Ugy vagyunk értesülve, hogy a balmazújvárosi hívek Szabó Antal szoboszlói vallástanárt óhajtják megnyerni lelkészeül. Nagyon valószínű, hogy meghívása egyhangulag fog megtörténni. A balmazújvárosiak már a legközelebbi napokban meghallgatják Szabó Antalt, a ki nemcsak kitűnő szónok és rátermett lelkész, de kiváló társadalmi ember is. Őszinte örülünk, ha a balmazújvárosi német egyház Szabó Antalt megnyerhetné lelképásztorául.

— **Márton napja.** A hajduságban nagyon elterjedt név Márton, különösen Böszörményben. Szerdán ünnepelték nálunk: Gargya Márton és Szabó Márton tanítók.

— **Egyháztanács gyűlés.** A szoboszlói ref. presbiterium csütörtökön délelőtti gyűlésében elhatározott, hogy a választás alá kerülő 14 presbyteri s a főgondnoki állás decz. 13-án fog betölteni választás utján. Számos folyó ügy is elintéztést nyert.

— **Hajdúvármegye virilistái.** Hajdúvármegye legtöbb adót fizetőinek névsorát a jövő évre még ujévig össze kell állítani. Az egyes adóhivatalok már beküldték a névsor alapjául szolgáló adókimutatásokat, melyeknek alapján a megye igazoló választmánya e hó 16-án tartandó ülésében állítja össze az ideiglenes névjegyzéket.

— **Hány választó van a megyében?** Az 1904-ik évi képviselő választások névjegyzéke most már végleges s e szerint fognak megejtetni a legközelebbi választások, miután aligha mulik el a jövő év a házfelosztás nélkül. E szerint a nánási kerületben van: Nánáson 1534, Dorogon 773, Hadházon 656, Sámsonban 210, Tégláson 103, összesen 3286 választó. A szoboszlói kerületben van: Szoboszlón 1831, B.-Ujvároson 258, Alsó és Felső Józsan 40, Szováton 247, V.-Pércsen 269, M.-Pércsen 108, összesen 2753 választó. A nádudvari kerületben van: Nádudvaron 300, Egyeken 159, T.-Csegén 97, Földesen 488, Kabán 524, Tetétlenen 133, P.-Ladányban 492, összesen 2193 választó. H.-Böszörmény külön választ 2893 választóval.

— **A dalegylet összejövetele.** Dalárdánk működő kara a meghívott vendégek részvételével vasárnap este kedélyes vacsorát rendezett Oláh Miklós városi tanácsnok és Márton József közbirtokossági pénztárnok adományából. A dalárda néhány lelkes és szép darabot adott elő vacsora közben. A felköszöntőt Kovács Gyula orsz. képviselő mondotta az egyesület két derék alelnökére dr. Baltazár Dezsőre és Pénztáros Istvánra. Majd dr. Baltazár Dezső szólalt fel s mondott remekül átgondolt nagyhatású felköszöntőt, éltetve Kovács Gyula orsz. képviselőt s a dalegylet tagjait. Sikerült dikciókat mondtak még: Pénztáros István, G. Tóth János, Oláh Miklós, Gerő Dániel, Erdős Lajos, G. Nagy Ferencz, Tóth Lajos, Muhi Dániel. A multság a késő éjjeli órákban végződött.

— A kornyói legeltetés ügye.

Pénztáros István polgármester helyettes elnöke alatt a Kornyón nyomásos gazdálkodás fentartása vagy eltörlése tárgyában f. hó 8-ára összehívott közgyűlés eredmény nélkül tartatott meg. Az érdekes közgyűlés nagyon népes volt, különösen Szovátról sokan voltak jelen. Az összes iratok felolvasása után vita indult meg, melyen dr. Kiss Sándor, Kiss Géza, Cseke Sámuel, Nagy Ferencz, G. Tóth János rkapitány és Kovács Gyula orsz. képviselő vettek részt. Dr. Kiss Sándor azt vitatta, hogy a Kornyón nyomásos gazdálkodási rendszer soha sem állott fenn, a mennyiben az önállóan tagosított birtoktestet képez s a közgyűlés összehívása is — mert a miniszteri leiratban megkívánt feltétel beigazolván nincs — törvénytelen, ezzel szemben G. Tóth János rkapitány a jogfolytonosság elve alapján a nyomásos gazdálkodás fentartását kívánja, ezen szellemen szólalt fel Kovács Gyula is, ugy jogi, mint célszerűségi, gazdasági szempontból fejtegetve a tárgyat, melyen átgondolt szép beszédje után a szavazás elrendeltetett. A szavazatszedő küldöttség tagjai lettek: Oláh Miklós, Kovács Gyula, Tóth Lajos, Czeglédy Lajos, Ádám Mihály, dr. Kiss Sándor, Bernát József, Juhász Kálmán. A szavazás eredménye lett, hogy a nyomásos gazdálkodás fentartása mellett 141 birtokos, 545 hold 1050 négyszögöl területtel, ellene 51 birtokos 286 hold 1197 négysz.-öl területtel szavazott. Miután a törvényben megkívánt birtokosoknak terület szerinti számított $\frac{2}{3}$ többsége a nyomásos gazdálkodás mellett — s viszont $\frac{1}{3}$ kisebbség ellene nem jelent meg — a gyűlés minden határozathozatal nélkül oszlott el. Ugyanezen alkalomból kifolyólag lehetetlen fel nem említenünk azon sajátságos s éppen a szavazások eredményéből kimutatható körülményt, hogy a 8 évvel ezelőtti gyűlésen megtartott szavazás óta mintegy 150—200 holdas kornyói földet a szomszédos hajduszováti lakosok szereztek meg s éppen ez okozta azt, hogy a nyomásos gazdálkodás fentartása mellett harcolók győzelemre nem jutottak. Azt kell tehát látnunk, hogy mindinkább bizonyosodik az, miszerint városunk határát a saját élhetetlenségünk, nemtörődömségünk folytán olyan birtokosok lepik el, a kik a mi viszonyainkra, gazdasági előhaladásunkra, régi szokásainkra nincsennek tekintettel. Megnyugtatóul szolgálhat ellenben az a kormány, hogy a szoboszlói birtokosok ama része, mely a szavazásban résztvett, néhány kevésbé fontos szavazattól eltekintve, egyhangulag a gazdaközönség óhaja mellett foglalt állást.

— A hajduszoboszlói elemi népis-kolákat, melyek a szörványosan jelentkezőt himlőjárvány miatt zárva voltak, hétfőtől kezdve az alispán ismét megnyitotta.

— Hangversenyt és műkedvelői előadást rendez nov. hó utolsó vasárnapján a szoboszlói iparos dalkör.

— Táncmulatságot fog rendezni a függ. és 48-as Kossuthkör decz. hó elején. Valószínű, hogy felolvasás is lesz. A rendezőség hétfőn este tart gyűlést e tárgyban.

— Villanyvilágítás, távbeszélő. Körner és társai gőzmalom és fürdő-telep részvénytársaság a villanyvilágítást városunkban több helyre bevezette. A próbavilágítás a napokban lesz. A hajdumegyei takarékpénztár pedig távbeszélőt állított fel a vasuti közraktárig. Szóval Szoboszló minden téren halad.

— Tűzkárosultjaink segélye. A segélyügyi bizottság f. hó 9-én a begyűlt termények kiosztása tárgyában gyűlést tartván, egyhangulag úgy határozott, hogy a tűzkárosultak által szenvedett kárunknak 50%-a arányában eszközli a segélyezést. Összes kiosztott termény 314 mm. és 66 kgr. buza, 72 mm. és 39 kgr. tengeri. A befolyt pénzek f. hó 15-ike után fognak szétosztani a bizottság által, az alispán rendelkezése szerint.

— Harmadik gyógytárért folyomódott Kovácsy Árpád okl. gyógyszerész Hajduszoboszlóra. Ugyan ő Nánásra is hasonló kérelemmel fordult. A szoboszlói közegészségügyi bizottság hétfőn délután fogja tárgyalni a Kovácsy kérvényét, hogy a közgyűlés elé javaslatot nyújtson. Szoboszlón a közegészségügyi viszonyok olyanok, hogy itt a most meglévő két gyógytár teljesen megfelel a közönség igényeinek. A harmadik gyógytárra városunkban semmi szükség nincs. Elvégre itt nincs olyan forgalom, hogy csak kilátás is lehetne arra nézve, hogy egy harmadik gyógytár tulajdonosa tisztességesen megélhessen. Feleslegesnek tartnók több szót erre vesztegetni.

— Kinos jelenet. Szele György ref. lelkész a múlt vasárnap iktatták be hivatalába Debreczenben. Társas ebéd is volt az új lelkész tiszteletére, melyen rendkívül nagy számmal jelentek meg a társadalom minden köréből. A banketten Wolafka Nándor cz. püspök is felszólalt a r. kath. egyház hívői nevében, üdvözölte Szelét. Beszédje olyan hátsó gondolatot sejtetett némelyekben, mintha Szelének azt akarta volna tudomására hozni, hogy miképen kelljen magát lelkészi hivatalában viselnie, mert a mostani ref. lelkészek nem az ő tetszése szerint jártak el vele s hívőivel szemben. Juhász Ignác ügyvéd és társai, kiket mint szabadalmazott függetlenségi urakat meglehetősen kiismert már a debreczeni közönség, roppant tapsviharban törtek ki a Wolafka dikciójára, míg mások, igazi függetlenségi és józan szabadelvűek elsápadva, izgatottan hallgatták a Wolafka püspök merész szavait. E kinos pillanatban állott fel Jánossy Zoltán ref. lelkész. Meglehetősen őszinteséggel, s nem nem épen válogatott udvariassággal törte össze s utasította vissza a Wolafka püspök állításait. Bármennyire igyekezett is a bankettező közönség magát mérsékelni, a helyzet még kinosabb lett, különösen mikor újra Wolafka s majd ismét Jánossy beszélt. Az ünnepélyes hangulatban megindult társalgásnak hamarosan vége szakadt, s a bankettezők a legizgatottabb hangulatban oszlottak szét. A kik jelen voltak, azt mondják, hogy Wolafka nagyot

hibázott, de Jánossy még nagyobb. A dolog mindenestre nagy feltűnést kelt.

— Öngyilkos korcsmáros. Hajduhadház egyik jól ismert alakja volt Kanda Gábor korcsmáros. Valamikor jobb időket élt, de ebben a filoxerás, peronoszporás időben kezdett rosszul menni az üzlet s az 50 éven jóval felül levő öreg ember el is betegeskedett. Megunta az életet s régen rebesgeti, hogy öngyilkos lesz. Tegnap aztán szavának állott s a padláson föbe lőtte magát. Mire tettét észrevették már halott volt.

— A hajduböszörményi függetlenségi és 48-as párt tegnap táviratilag üdvözölte és az obstrukció tovább folytatására buzdította az országos függetlenségi pártot; nagy eilsmerését fejezván ki különösen azokkal szemben, kik a magyar szolgálati és vezényleti nyelv kivívása nélkül leszerelni semmi körülmények között sem hajlandók.

— Czigány verekedés. Zámbo Mihály zenészt a szoboszlói Dréher vendéglő előtt társai megrohanták s egy késsel a bal karját összeszurkálták. Miután rajta súlyos testisértést ejtettek, az ügy a debreczeni kir. ügyészséghez áttétetett.

— A szoboszlói tűzkárosultak részére ujabban adakoztak:

Hajdudorog	163 kor. 55 fill.
Vámospércs	159 » 14 »
Nádudvar	236 » 40 »
Felső-Józsa	16 » 29 »
Hajdusámsón	100 » — »
Hajduhadház	401 » 96 »
Hajdunánás	1059 » 03 »
Hajduszovát	318 » 62 »
M.-Pércs	85 » 42 »

— Török A. és Tsa Budapesten. Ha körültekintünk a különböző főelárusítók között, önkénytelenül a Török-czég tűnik fel előttünk. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert e czég vevői kiváló szerencsével játszanak. Állításunk megerősítéseül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb főnyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt és még sok egyéb nyereményt nyertek e czégnél. Számátalan hálaíratot kap e czég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e czéggel szemben a vevők tanúsítanak, legszélesebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagy közönség ismeri e czég szerencsésjét, korrekt üzletelvéit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységét. Ennélfogva Török A. és Tsa bankházát Budapest, Teréz-körut 46/b. (fiókok: Váci-körut 4., Múzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolczad 1.50 korona. A ki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Tsa bankházához Budapesten, mely czéget bárkinek ajánlhatjuk.

— Könyörtelen szivü apa. Csendom János hajduszoboszlói földmives embert egyáltalán nem lehet oda állítani az

apai szeretet példányképe. Nov. 10-én két kiskorú gyermekét Esztert és Margitot elverte hazulról, egészen úgy, mint a mesebeli mostohák szokták. Egy kis balyut adott oda mindegyiknek, s egy darab kenyeret nyomva a kezükbe. Azután kijelentette, hogy le is ut, fel is ut, menjenek kenyeret keresni, mert ő tudni sem akar rólok többet. A két kis szegény gyermeket, a kiknek az anyjuk Debreczenben szolgált, miután Csendon azt szintén elűzte a házától, úgy találták meg a hideg éjszakában az utcán kóborogva. A debreczeni rendőrség vette gondjaiba további intézkedésig.

— **A hajdumegyei** méhész-egyesület Padrah Sándort választmányi taggá választotta.

— **Az alorvosi választás megerősítése.** A közigazgatási bizottság Kircsi János és társai hajduszoboszlói lakosoknak a dr. Kiss Sándor városi alorvos megválasztásának érvénytelenítése iránt beadott kérelmét elutasította.

— **Sorozás Hajdumegyében.** Az új honvédelmi miniszter az ujonczozásra nézve rendeletet bocsátott ki, hogy nov. 23-tól a sorozás napját tüzzék ki. A sorozás napja Hajduszoboszlón december hó 4 és 5-ik napjára van megállapítva. Azt hisszük, hogy ebből a tervezett sorozásból az előjelekből következtetve nem lesz semmi.

— **A debreczeni színházban** az előadások f. hó 10-től, hétköznapokon 7, vasárnapokon 1/2 8 órákor kezdődnek.

— **Az állami műut** felülvizsgálatára f. hó 12-én Hartig Sándor m. oszt. tan. városunkban megjelent. Jelen voltak ez alkalomból: Latinovics Mihály az államépítészeti hivatal főnöke, Kajári kir. mérnök, Aczél Géza debreczeni városi főmérnök. A vendégeket Fekete Sándor polgármester vendégelte meg.

— **A borital és husfogyasztási adó.** Szentés városa megkeresést intézett hatóságunkhoz az iránt, hogy Hajduszoboszló városa is a megindított országos mozgalomhoz csatlakozzék, melynek célja az, hogy a borital és husfogyasztási adó a rendezett tanácsú városok közigazgatási és közművelődési szükségletei fedezésére átlendgedtessék. Hogy a rendezett tanácsú városok fellépésének nagyobb erkölcsi sulya legyen, a megkeresésben az az indítvány tételik, hogy a polgármesterek testületileg is jelenjenek meg a belügyi és pénzügyi ministereknél, s kérjék fel csatlakozásra a főispánokat és a rendezett tanácsú városok képviselőit. Az ügy közgyűlés elé kerül.

— **A gazdasági ismétlőiskola** 1904. évi betérjlesztett költségvetése a közigazgatási bizottságtól jóváhagyással ellátva visszaérkezett. Összes kiadásként 3060 korona van felvéve ugyanannyi bevétellel.

— **A megyei tisztviselők** fizetésrendezését hamarosan végre akarja hajtani Tisza miniszterelnök. Leiratott intézett a vármegyéhez, melyben 8 nap alatt rendeli felküldeni a jelenlegi állapotokról szóló kimutatást.

— **A debreczeni egyetem ügye** mindinkább a megvalósulás felé közeledik. A terv szerint egyelőre teljes jogi, theologiai és bölcsészeti szakok szerveztetnének, ez utóbbi tanárképző intézettel kapcsolatban. A mi vidékünkön nagy szükséget fog pótolni a debreczeni egyetem.

— **Tánczvizgalom.** A hajduszoboszlói hatodik tizedbeli polgári olvasóköri november 15-én könyvtára javára saját helyiségében tánczvizgalmat rendez.

IRODALOM.

Vezérkönyv az általános műveltség terjesztésére. Mindenki iparkodik azon, hogy magának minél kedvezőbb állást s ez által biztos jövőt szerezzen. Manapság azonban minden állás bizonyos kvalifikációhoz van kötve. Azoknak, a kik bármely okból nem rendelkeznek kellő minősültséggel, daczára annak, hogy élettapasztalatuk, szorgalmuk, szakképzettségük és intelligenciájuk miatt megérdemelnék, hogy biztos és állandó hivatalt nyerhessenek, segédkezet nyújt a kvalifikáció elnyerésére a Gilányi-Vaszko-féle éppen most megjelent vezérkönyv az általános műveltség terjesztésére. A minőség megszerzése részint anyagi hiány, részint helyhez kötöttség miatt nehézségekbe ütközik. Iskolát látogatni pedig nem áll módjában mindenkinek. Megbecsülhetetlen tehát e kézikönyv, mely magában foglalja mindazon tantárgyakat, melyek a polgári iskolák négy osztályának vizsgájánál megkívántatnak. Könnyen érthető, világos, népszerű modorban van megírva, úgy hogy erre támaszkodva bárki minden más könyv nélkül egyedül, önmaga képes arra, hogy rövid idő alatt a polgári iskola négy osztályából sikeresen tehessen vizsgálatot. E könyvet minden intelligensebb, falusi iskolát végzett egyén eredménnyel használhatja. Az egyes tárgyak tanulásához is utmutatást ad. A Gilányi-Vaszko-féle vezérkönyv ára a rendes iskolai könyvek árának körülbelül negyedrésze: 8 korona.

Ezen hasznos kézikönyvet különösen figyelmébe ajánljuk a pénzügyőröknek, postai alkalmazottak, közigazgatási- és bírósági díjnokoknak, a csendőrségi és katonai altiszteknek, adóhivatali alkalmazottaknak s mindazoknak, kik helyzetükön előnyösen javítani és jövőjüket biztosítani akarják. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés (Budapest, Andrassy-ut 21. szám) adta ki, a hol a munka megrendelhető.

2864—1903. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajduszoboszlói kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a H.-szoboszlói Takarékpénztárnak Nagy Imre nádudvari lakos elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést elrendeli a szoboszló 8118 számú tjkvben A + 2 alatt foglalt 2053/b hrszámú 466/b sorszámú ház és udvarra 1200 K. kikiáltási árban.

Az árverés 1903. évi december 7-én d. e. 9 órákor lesz e bíróság árverési termében.

A ki árverezni akar, köteles a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni.

Az ingatlant a kikiáltási áron alól is eladják.

Hajduszoboszló, 1903. november 10.

Kir. tlkvi hatóság.

3429—1903. tk.

LENGYEL,
kir. járásbiró.

3212—1903. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hajduszoboszlói kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Imre Mihálynak ifj. Bagdán Ferencz elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést elrendelte a szoboszlói 872. számú tjkvben foglalt A + 1 alatt 910 hrszámú 2215 sorszámú ház és udvarra 2000 K. kikiáltási árban.

Az árverés 1903. évi december 24-én d. e. 10 órákor lesz e bíróság árverési termében.

A ki árverezni akar, köteles a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni.

Az ingatlant a kikiáltási áron alól is eladják.

Hajduszoboszló, 1903. november 13.

Kir. tlkvi hatóság.

3471—1903. tk.

LENGYEL,
kir. járásbiró.

Már megkezdődött

a Párisi Divat Áruházban

a Főposta mellett a hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

E héten eladásra kerülnek

divatos női és leány felöltők.

Legnagyobb
választékban

Uri divatezkek. Keztyük, ingek.

Kalapok, nyakkendők.

Gallér és kézelők.

Alsó nadrágok és gyapju alsóruhák.

Hó és sárcezipők.

Fegyverek és vadászfelszerelések.

Nyergek és lovagló czikkek.

Szivar- és pénztárczák.

Solingeni acél zsebkések, ollók és borotvák.

China ezüst, alpakka és bronz
dísztárgyak.

Francia illatszerek, szappanok.

Mindenféle toilette czikkek.

Jutányos árak
mellett
beszerezhető.

Borsos Kata

czógnél

Debreczen,

Placz. Városház épület.

Kiváló szerencse Töröknél! FELÜLMULHATLANUL

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-
ményénél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5
hónapban a

3 legnagyobb nyereményt es pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,
a 100.000 koronás főnyereményt a 74366. számú sorsjegyre,
a 90.000 koronás főnyereményt a 109780. számú sorsjegyre,

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában ve-
gyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban
újából

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14. millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

**A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à
80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellené-
ben küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1903. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut, 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték ere-
deti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző
mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } törlesztendő

Pontos cím:

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós, gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. Telefon debreczeni első elektromechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál félévi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás, illetve jótállás biztosított. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

UJDONSÁGOK

KARDOS LÁSZLÓ

üzletében

Debreczen, Kossuth-utca, 9. sz.

Szőnyegek minden faja.
Pokróczok minden faja.
Butorszövetek nagy választékban.
Linoleumok minden faja.
Szövetfüggönyök minden faja.
Csipkefüggönyök minden faja.
Ágyterítők minden faja.
Asztalterítők minden faja.
Flanelltakarók, utazó pokróczok minden faja.
Bőrvásznak, padlóparketek minden faja.
Szinttartó velezek, derékaljak, ágyhuzatok minden faja.

FOGAK

szájpadlás nélkül és a nélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele

Regi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I-ső e.

Royal-szállóval szemben.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 9-12-ig, d. u.
3-7-ig.

Fogtechnikai munkák

(műfogak, csapfogak, korona-
és hidmunkák)

reggel 8-tól este 6-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.

DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujonnan átalakított divatáruház

„Menyasszonyi kelengye.”

Vászon, kész fehérnemű.

Külön szőnyegosztály.

Ágy és asztalterítők, függönyök, butorszövetek. Cocus lábtörlők.

Flanelltakarók.

Lópokróczok.

„Linoleum.”

Olcsó, szabott árak!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Balla Mihály

magyar és német szabó

Dereczen, Csapó és Vár-utca sarkán

(a csizmadia áruházzal szemben.)

Ajánlja a nagyérdemű uri és gazdaközönség szives figyelmébe **dusan felszerelt**

magyar és német ruha
raktárát.

Továbbá:

Bel- és külföldi szövetek
dús nagyraktárát!

Ugyancsak nálam nagy választékban kaphatók mindennemű kalapok és sapkák.

Alkalmi és gyászruhák a legújabb divat szerint 12 óra alatt készíttetnek el

Gyors kiszolgálás! Tisztességes árak!
Kifogástalan árak!

HRABÉCZY ANTAL

fehérenemű gőzmosó-
és vasaló intézete

DEBRECZENBEN, Széchenyi-u. 42. sz. alatt

☞ már megnyilt. ☜

A z ő s z

édes-borus hangulata belopja magát a szivekbe. A napsugár ragyog még, melegít is, de ez a melegség nem a nyár heve többé. Itt az ősz és a sárguló falevelek lassan peregnék le a fáról. Az idő eme hangulatába csak az őszi toilettek hoznak új színt és ragyogást. A hölgyek pompázó ruháihoz hozzá szólnak mások, mi a férfi toilettekről szólnak néhány szót, mert a férfi olvasót rendkívül érdekli, hol készíttetheti el, — hol vásárolhatja meg a legelegánsabb, legdivatosabb férfi és fiú ruhákat. Debreczen szab. kir. városában van egy ilyen elsőrangú üzlet, melyben a nagy választékot, izlést és finomságot tekintve, páratlanul áll a vidéken, kétségtelen, hogy Debreczen közönsége az idén is ezen legnagyobb és legerősebb üzletet keresi fel megrendeléseivel.

Cs. és kir. udvari szállító
NEUMANN M.
a postával szemben.

URANOS

Utánzatoktól óvakodjunk!

Hochsinger Testvérek

vegyészeti gyára

Kizárólagos
gyártói:

-kék

ruha mosáshoz
a legjobb kékitő szer.
Törvényesen védve.
Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.
Olcsó és felülmúlhatlan
Kis üveg 24 fillér, tiszta
szőrmosáshoz elegendő
Egy nagy üveg 1.60 K.,
fél üveg 1 Kor.
Kapható mindendütt.

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

Bámulatos olcsó alkalmi vétel folytán

ajánlhatom

☛ **jó tál l á s s a l** ☛

Finom 14 karátos aranyban:

A legjobb minőségű

frt.-tól feljebb.

1 fed. női remontoir órát	10 —
2 fed. női remontoir órát	16 —
1 fed. férfi remont. órát	20 —
2 fed. férfi remont. órát	30 —
Valódi gyémánt női gyűrűt	6 —
Valódi gyémánt férfi gyűrűt	10 —
Valódi gyémánt fülbevalót	10 —
Nyakklánczot szívvél	8 —
Hosszu női óralánczot	22 —
Gyermek gyűrűt	1 50
Női gyűrűt	2 50
Férfi gyűrűt	4 —
Nyakkendőűt	3 —
Brochetű	4 —
Gyermek karék	6 —
Női karék	10 —
Gyermek fülbevaló	1 —
Női fülbevaló	3 —

13 próbás ezüstben:

A legjobb minőségű

frt.-tól feljebb.

2 fed. női remontoir órát	7 —
2 tedelű férfi órát	7 —
Izlésteles női gyűrűt	— 80
Coliler lánczot szívvél	2 —
Divatos brochetűt	1 —
Divatos karék	1 —
Gombgarnitúra	3 —
Nyakkendőűt	1 —
Medaillon	1 —
Amoulette	1 —
Szalvéta karika	3 —
Fogvájó tartó urna	4 —
6 pár csemege eszköz	8 —
6 pár éteszköz	10 —
4 drbból álló tranahir	8 —
Pálinkás készlet 6 személyes	22 —
Porczukor kosár	14 —
Névjegy tartó	20 —

Legnagyobb raktár briliánt ékszerek s 13 próbás ezüstnemű-
ekben a legjutányosabb áron,

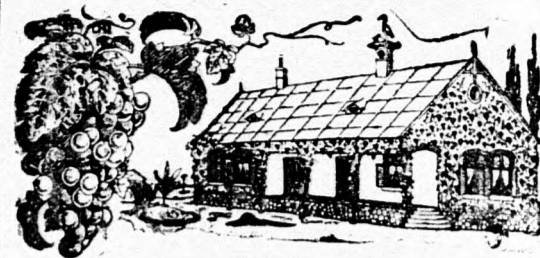
☛ **Árjegyzék ingyen és bérmentve.** ☛

Nem tetsző áruk becséréltetnek.

Ékszergyártás, ékszerjavítások. — Régiségek legjobb áron vétetnek.

Löfkovits Arthur,

órás, ékszerész és vésnöki műterme Debreczen, Főpiacz.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással fellevelhető nem volna, ezen kívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekébb díszé, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címét egy levelező-lapon tudatja.

Czím:

Érmelleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kánya,
u. p. Szekelyhid.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel a

„Független Hajduság”

kiadóhivatalában.

Sehol jobb és olcsóbb cipő nem kapható,
mint a

☛ **SZATMARI BÉLA** ☛

cipőüzletében

BUDAPEST, Király-u. 98/b

Csak kizárólag saját készítményű raktár

Uri-, női- és gyermek

☛ ☛ ☛ ☛ ☛ **cipőkben**

a legjutányosabb áruk mellett.

Az árakból kiemelendők: Férfi-cipők 3 forint-
tól 4.50-ig. Női cipők 2.80-tól 3.50-ig. Lányka-czi-
pők 1.60-tól 2.50-ig.

Gyermek-czipők 1.20-tól 2.— frtig. Vidéki meg-
rendeléseknél elegendő a talp-hosszát beküldeni.

SZÉPE LAJOS

BUDAPFST. József-körút 63. sz.

Fő- és székvárosi legolcsóbb polgári és katonai szabó.

T. cz.

Vagyok bátor Uraságodnak becses tudomására hozni
hogy 1890. év óta fennálló

polgári és katonai szabó üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, József-körút
63. szám alá helyezem át.

Sok évi tapasztalatom folytán arra a meggyőződésre
jutottam, hogy biztos egzisztenciám csak úgy érhető el, ha
becses megrendelőimet pontosan, olcsón és lelkiismeretes
kielégítem; mivel már ezideig is szép eredményt értem el, üz-
letem fellendülését is csak ennek köszönhetem.

Nagyon megtisztelve érzem magamat, hogy ha ura-
ságodat is becses megrendelőim közé sorolhatnám, én igaz,
hogy nem hirdetek képtelen dolgokat, hogy 8—10 forintjával
készítek télikabátot, felöltőt és öltönyöket a legfinomabb an-
gol szövetekből, a mit minden normális gondolkodású ember
felgondolhat, hogy ha csak némileg jó szövetről is van szó,
a puszta szövet is többé kerül. De hogyha Uraságodnak mégis
lenne szüksége valami olcsó ruhadarabra, még mielőtt azt
máshol megrendelné vagy megvásárolná, sziveskedjék hozzám
elfáradni. En sokkal jobb anyagból és szebb kivitelben ugyan-
annyi pénzért 24 óra alatt elkészítem. Szóval oly helyzetben
vagyok, hogy Budapesten bárkivel felveszem a versenyt, mert
szöveimet az első kézből szerzem be, raktáron tartok bel-
és külföldi szövetet. Ha Uraságod meg akar győződni állitá-
somról, sziveskedjék bármily csekély munkával megbízni, már
akkor is meggyőződik lelkiismeretes és olcsó kiszolgálásomról.

Készítek mindennemű polgári és katonai ruhákat a leg-
egyszerűbbtől a legmagasabb kivitelig, pl. magyar, német
francia és angol divat szerint. Katona ruhákat előírás szerint.
Ugyiszintén elvállalok vegyészeti tisztításokat, javításokat, va-
salásokat a legolcsóbb áron.

Nincs, ki velem versenyezni tudna e szakmában!